

MTI.

Kiadja a Magyar Téliérti Iroda, Budapest, I. Béni utca 6. 7. Telefonsz.: 109 400, 269 400
A szerkesztésért és kiadásáért a vezetőigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. október 5.

bb. 1. élelmiszerből és iparcikkekkel nagyobb lesz a téli készlet - kijavítják a lakóházak hibáit

i h1/tm/e sr

1964. október 5.

a kerületi tanácsok megkezdték a felkészülést az őszi-téli időszakra, az élelmiszer- és az iparcikk-ellátás a kereskedelmi szervek, a lakóházak zavartalan téli üzemeltetése a házkezelőségek gondja.

az elkövetkező hetekben a kereskedelmi szervek előkészítik a kerületi bolthálózatához tartozó raktárakat, téli tárolóhelyeket, s olyan készleteket igyekeznek összegyűjteni, hogy a legfontosabb élelmiszerekből állandóan legyen 10-15 napra elegendő tartalék. a 11. kerületben például a tavalyinál 10 százalékkal nagyobb készletet akarnak biztosítani, s egy külön erre a célra alapított munkabizottság vezetésével töltik fel az élelmiszerüzletek és iparcikk-boltok raktárait. jelentősen megkönnyíti majd a munkát, hogy a fehérvári-úti piacon rövidesen elkészül a nagy zöldségraktár, ahonnan folyamatosan szállítják az árut a kerület minden részébe. a piacon egyébként öt termelőszövetkezet is árusít, ezen kívül a tiszaujfalu alkotmány tsz-től 100 mázsa baromfit, 200 mázsa halat és 100 mázsa burgonyát kapnak a téli hónapokban. más kerületek is a fővároskörnyéki, illetve a vidéki termelőszövetkezetek segítségével biztosítanak maguknak nagyobb mennyiségű élelmiszert télire.

a belvárosban minden évben nagy gond az iparcikk-kereskedelem őszi-téli felkészülése, mert a helyi lakosságon kívül más kerületekből és vidékről 10-15 ezren jönnek ide naponta vásárolni. a ruházati és a méteráru üzletek számára a nagykereskedelem folyamatos szállítást, mennyiségben és minőségben egyaránt kielégítő ellátást ígér. azonban a kártolt gyapjuszövetek választéka nem kielégítő, a vásárlók szerint ezek a textiliák nem elég divatosak. az ipar szerint az alapanyagokkal van baj, s ezen a hibán nagyobb importtal segítenek majd.

/folyt.köv./

- 1 -

bb. 1. /élelmiszerből... folyt./e

elkészültek a házkezelőségek téli felkészülési tervei is. Legfontosabb teendőjük az őszi tetőbeázások megelőzése, ezért az elkövetkező hetekben kicserélik a hibás tetőcserepeket, palákat, megjavítják a csurgó ereszeket és lefolyó-csatornákat. az ősszel több mint százezer folyóméternyi kéményseprő-járdát helyeznek el a háztetőkön, hogy megkönnyítsék a kéményhibák kijavítását a fűtési idényben. a lakóházak közös helyiségeiben november végéig pótolják a hiányzó ablaküvegeket, s ha a komolyabb hideg beáll, a szabadban lévő vízcsapokat, csővezetéseket szigetelő burkolattal védik meg az elfagyástól. /mti/

...-

bb. 2. 120 év katedrán

vid/j/e sr

1964. október 5.

tanítódinasztia hort községben a kiss-család, apáról-flu-
ra, nemzedékeken át váltották egymást a falu iskolájának kated-
ráján. kiss zoltán tanító most 46 éves szolgálat után vonult
nyugalomba. a 46 esztendő megtöltés nélkül horton töltötte,
és nyugdíjba vonulása után is ott lakik. ugyanebben a faluban
tanított édesapja 34 éven át, nagyapja pedig 40 esztendeig állt
a falu iskolájának katedráján. a család összesen 120 éven át
tanította hort község gyerekeit. három nemzedéken át ugyyszólván
a falu minden lakóját tanították. /mti/

...-

bb. 3. emléktáblával jelölik meg kazinczy ferenc borospincéjét

vid/j/e sr

1964. október 5.

a tokajhegyaljai állami gazdaság dorgóvölgyi szőlészeté-
ben volt hajdan kazinczy ferenc édesanyjának birtoka. a 40
holdas szőlőskert - amelyben csinos borház és 2 000 hektoliter
nedű tárolására alkalmas pince állt - sok örömet, s gondtalan
vidám napokat szerzett a nagy magyar nyelvújítónak. a szőlőben
és a pincében töltött kellemes pihenésről több versében, vala-
mint írásában is megemlékezett. az idők során azonban az egyko-
ri kazinczy-birtok pusztulásnak indult. erre utal a pesti hir-
lap 1931. augusztus 23-1 számában megjelent cikk is, amely a
dorgóvölgyi kazinczy-birtok történetével foglalkozott, és fel-
hívta a közvélemény figyelmét a kulturtörténeti szempontból is
érdekes, de már düledező borház megmentésére.
/folyt.köv./

- 2 -

me

bb. 3. /emléktáblával... folyt./e

a ház szobáinak falát ugyanis az 1790-es évekből származó ere-
deti freskók díszítették, amelyeket a lap szerint a festegetni
is szerető kazinczy ferenc maga készített. az egyik freskó a
nagy magyar nyelvújítót mária terézia korabeli öltözetben, csi-
bukolyva ábrázolja. egy kisfiú a földön görnyedve parasztat tesz
pipájába, mellette pedig egy borkupec zacskó aranyat kínál az
uraságnak. az újságcikk süket fiúkra talált az uri magyaror-
szágon, s a hajdani csinos borház teljesen elpusztult.

a romok helyén építették fel az állami gazdaság korszerű
présházát. a pincét - amelynek ajtaja hajdan kovácsoltvasból
készült - még ma is használják. a gazdaság dolgozói most elha-
tározták, hogy a tokajhegyaljai szőlőkben emléket állítsanak
kazinczy ferencnek. egykori borospincéjét márványtáblával je-
lölik meg, a dorgó-völgyet és az új présházat pedig a nagy
magyar nyelvújítóról nevezik el. /mti/

...-

bb. 4. aranyérmes szarvasagancs - postacsomagban

vid/ká/sk/e la

1964. október 5.

különös postacsomag indult el pécsről schulte wrede nyu-
gatnémet vadász címére. a csomag tartalma: aranyérmes szarvas-
agancs. a mecseki erdőgazdaságban az idei őszön több külföldi
vadász fordult meg, akik összesen 26 szarvasbikát lőttek. a
külföldi vendégek között volt schulte wrede, aki már törzsven-
dégnek számít, hiszen hetedik éve vadászik a mecsekben. a sely-
lyei rezervátumban puskavégre kapott egy gyönyörű szarvasbikát.
a lövés azonban - látszólag - nem volt pontos, csak megsebezte
a vadat, amely bevetette magát a rengetegbe, s nem is sikerült
a nyomára akadni. a vendégvadász azzal a tudattal utazott el
sellyéről, hogy elhibázott egy kapitális szarvasbikát. a napok-
ban a vadőrök ráakadtak a pár héttel ezelőtt meglőtt szarvasbi-
ka tetemére. a gyönyörű 14-es agancsot, amelyet a szakértők
aranyérmesnek minősítettek, az erdőgazdaság postai úton küldte
el a szerencsés külföldi vadásznak. /mti/

...-

- 3 -

me

bb. 5. az év végéig még 400 zenés esztrádműsorban szerepelnek a könnyű műfaj legnépszerűbb művészei

1 áe/tr/e sr

1964. október 5.

a vidám, zenés esztrád- és kabaréműsorok kedvelőit változatos program várja az őszi idényben. az év végéig mintegy 400 előadáson szórakoztatják országszerte a közönséget a „könnyű műfaj”, legnépszerűbb művészei. az országos rendezőiroda a következő hónapokban 20 nagy műsoros estét rendez a fővárosban.

a zeneakadémián „csendül a nóta”, címmel novemberben két népdalestet tartanak a legnevesebb művészek közreműködésével, s ezt követően modern dzsesszkoncertet hallhat a közönség. az erkel színházban fényes szabolcs szerzői estje lesz az őszi évad érdekes eseménye. mindkét helyen nagy karácsonyi esztrádműsorban vonulnak fel budapest kedvenc szórakoztatói és már most készülnek a parádés szilveszteri kabaréműsorokra.

több művészcsoporthoz változatos műsorokkal látogatja a vidéki városokat. az egyik tánczenei hangversenyturné művészei 12 előadást tartanak a vidéki színházakban. jugoszláv vendégművészek 24 helyet keresnek fel ugyancsak tánczenei műsorral. a művelődési házak programját az országos rendezőiroda művészcsoportjai 13 műsor-összeállításal gazdagítják. a „szabálytalan operett”, című, a legszebb operett-részleteket keretjébe foglaló műsor főszereplője sárdy jános, - ezt az előadást husz városban, illetve nagyközségekben mutatják be. a nagysikerű „giccsparádé”, rövidített változatát ugyancsak az ország számos helyén láthatja a közönség. neves művészek „pesti est”, -et rendeznek több mint 30 városban, illetve nagyközségekben. a Latabár kálmán vezette művészcsoporthoz „halló, itt budapest”, című műsorával járja a vidéket.

költészet, opera, operett együtt van jelen híres művészek „függöny mögött”, című műsorában, amelyet ugyancsak számos helyen bemutatnak. a drámairodalom legszebb szerelmes szerepeiből állították össze a „mondd azt, hogy szeretsz”, című műsort, a „humorral a világ körül”, satirikus jelenetekkel, dalokkal, szonokkal szórakoztatja a közönséget. /mti/

...-

- 4 -

bb 6. hogyan fogtak ki a csillagászok a légkörön

1 tz/gg/m/ki

1964. október 5.

a budapesti csillagászati héten ifj. bertha lajos, az uránia csillagvizsgáló munkatársa előadásában elmondta, hogy évszázadokon át a csillagászati kutatások egyik legnagyobb akadályá a föld légköre volt. nemcsak azért, mert az űrből érkező sugaraknak csak egy részét engedi át magán, hanem azért is, mert hidegebb és melegebb rétegeinek állandó kavargása a keresztülhaladó sugaraknak bizonyos hullámzását, rezgését okozza, ami a megfigyelést pontatlanná, a távcsőben feltűnő képet elmosodottá teszi. ez a magyarázata a csillagok látszólagos „pislogásának”, is.

a csillagászok csak a legutóbbi időkben lettek urrá ezeken a nehézségeken. televízió képerősítők segítségével sikerült a távcső lencséje által rajzolt képet annyira megjavítani, hogy ma már századmásodperces expozícióval tudják a fényesebb égitesteket lefényképezni, az ilyen rövid pillanatfelvételeket pedig a légkörnek körülbelül tizedmásodperces periódusu rezgése nem zavarhatja meg.

azért, hogy a légkör által elnyelt sugárzásoknak - például a röntgen, az ibolyántúli és a vörösön inneni sugárzásoknak - a világűrbe hozott „üzeneteit”, is kiolvashassák, az utóbbi időkben a távcsövet a légkör határain kívüli magasságokba juttatják fel. nemrég például azért küldtek fel egy kozmikus laboratóriumot, hogy az a légkörön kívül tanulmányozza a naptól érkező sugárzásokat, elsősorban természetesen azokat, amelyek a föld felszínéről észlelhetetlenek, de döntő befolyásuk van légkörünk állapotára, a rádió-összeköttetésre, az időjárás alakulására, sőt ezen keresztül valószínűleg az emberi szervezet működésére is. a következő évre egy öt távcsőből álló rendszer felbocsátását tervezik az égitestekről kiinduló, de a légkörön át nem jutó, igen rövid hullámhosszu sugárzások mérésére. hasonló céllal készíti elő az európai űrkutatási szervezet - 12 tagállamának együttes anyagi erőfeszítésével - egy körülbelül másfél tonnás, a föld körül keringő automata távcső felküldését a következő öt éven belül.

a nagy magasságban elkészült képet azután, amelynek megrajzolásában a földfelszínre soha le nem jutó sugarak is részt vettek, ma már teljes egészében, sértetlenül lehet keresztülhozni a légkörön. így tehát a műszerek közvetítésével a föld felszínén maradó ember is úgy tudja figyelni a világegyetemet, mintha észleléseihez maga is tülemelkedett volna a légkör szélső határain. /mti/

...-

- 5 -

8, 10/m

936
Pé

le

bb.7. nyolcvan év után újra ásatásokat végeznek a lajtapusztai longobárd temetőben

vid/j/n/sr

1964. október 5.

nyolcvan évvel ezelőtt a mosonmegyei régészeti társulat kutatói longobárd temetőre bukkantak a bezenyei határban levő lajtapusztán. a régi temetőben a kutatók akkor 67 sirt tártak fel, de a további ásatásokat pénz hiányában abbahagyták. a társulat vezetője, sőtér ágost annakidején pontos leírását adta a temető fekvésének, megjelölte, hogy mettől-meddig végeztek ásatásokat, és hol kell folytatni a sírok feltárását. ennek alapján 80 esztendő elteltével most dr. bona istván egyetemi docens irányításával végeznek ásatásokat a longobárd temetőben. a megtalált sírok, mint a 80 esztendővel ezelőtt feltártak is, rablások nyomait viselik magukon, és így eddig csak régi érméket, korstót, színes gyöngyöket sikerült felszínre hozni./mti/

..

bb.8. emlékkiállítások a hajduságban

vid/j/n/fm

1964. október 5.

a muzeumi hónap alkalmából októberben több emlékkiállítást nyitnak a hajdusági muzeumokban. hajduszoboszlón krudy gyula, püspökladányban tóth árpád és karacs ferenc emlékére rendeznek kiállításokat. berettyóújfaluban képzőművészeti tárlat nyílik. debrecenben a nádudvari fekete kerámiák gyűjteményét mutatják be s muzeumi szellemi vetélkedőt rendeznek./mti/

..

bb.10. egymillió forint játékkockákból

vid/lk/n/ki

1964. október 5.

lajosmizsén, a bács-kiskun megyei nyomdaipari vállalat telepén különböző gyermekjátékokat készítenek exportra. a legnagyobb megrendelést az egymásra rakható papír toronykockákra kapták. az angol feliratu kockákat anglia és franciaország megrendelésére készítik. a különböző méretű kockasorozat oldalain megelevenedik a mesék állatvilága. a kedvelt játékgarnitúrákból évente mintegy százezret készítenek, s ez több mint egymillió forint bevételt jelent az üzemnek./mti/

..

8,10/m

- 6 -

936

Pir

bb 9. hatvanhét téglagyárban vasárnap is dolgoznak a kemencék - eddig mintegy 33 millió téglával csökkent az iparág téli tartozása

i sb/lk/m/vg

1964. október 5.

a téglá- és cserépipari tröszt gyáraiban tavasszal a nagy hidegek miatt egy hónappal később kezdték meg a téglatermelést. mintegy 90 millió égetett téglával maradt adós az iparág. a tartozás törlesztését jelentősen megnehezítette a munkaerőhiány. többek között a tégláégető kemencék mellett a tervezettnél 15 százalékkal volt alacsonyabb a munkáslétszám mint az év első nyolc hónapjában. a tartozás pótlásáért rendkívüli intézkedéseket hoztak. 34 gyárban - ahol a munkaerőhelyzet lehetővé tette - megszervezték a kétműszakos termelést. ezenkívül 67 gyár 79 kemencéjénél vállalták a munkások, hogy vasárnap is folyamatosan üzemeltetik a kemencéket. a dolgozók csupán a vasárnapi munkával mintegy 20 millió égetett téglát és majdnem 3 millió tetőcserepet adtak az országnak.

az iparág téglapréseinek növelték a teljesítményét, s jelenleg 4500 helyett 5750 téglát állítanak elő óránként. az adósság törlesztéséért igen sok tulórát is igénybe vettek, s így az iparág szeptember végére összesen mintegy 33 millió égetett téglát törlesztett a téli tartozásból. a gyárak dolgozói a hátralévő 57 milliós téglaadósságot is ki akarják fizetni az év végéig azzal, hogy október 15-e helyett november elejéig dolgoztatják majd a téglapréseket. ha nagy esőzések nem borítják fel számításukat, akkor október végére 300-400 millió nyers téglát préselnek és szárítanak ki. ezzel a sok félkész áruval pedig már nemcsak az idei adósság pótlását, hanem 1965 első negyedévi tégláégetési előirányzat teljesítését is megalapozza az iparág. ugyanakkor lehetőség nyílik arra is, hogy a félkészárak feldolgozásával ezen a télen már a szokásosnál jóval több munkást foglalkoztassanak a gyárakban./mti/

..

bb 11. háromszorosára növeli a vegyipari gépek gyártását a magyar ipar - festék- és műanyagfeldolgozó vonalak, dobozgyártó- és töltőgépsorok exportra

i sl/sk/m/vg

1964. október 5.

a harmadik ötéves terv időszakában gyors ütemben növekszik a vegyipari gépek gyártása. a tervek már nagyrészt elkészültek, s ezek nemcsak a hazai igények nagymérvű növekedésével, hanem jelentős szovjet rendelésekkel is számolnak. a számítások szerint 1966 és 1970 között körülbelül háromszor annyi vegyipari gép készül hazánkban, mint a jövőre záruló mostani ötéves tervben, s a következő ötévi termelés értéke valószínűleg meghaladja a 16 milliárd forintot./folyt.köv./

le

8.34/-n

8.452

-7-

bb 11. /háromszorosára ... 1. folyt./ m

bár a tervegyeztetések itthon is, külföldön is még folyamatban vannak, máris bizonyos, hogy a jövőben nemcsak egyedi gépeket, hanem komplett vegyipari berendezéseket, teljes gépsorokat is gyárt iparunk. mindenekelőtt festék- és műanyagfeldolgozó vonalakról van szó, de nagy mennyiségben készülnek majd kanna- és doboztöltő automaták, sőt dobozgyártó gépsorok is mindenekelőtt exportra. a hazánkban készülő vegyipari gépeknek 40-50 százaléka kifejezetten a technológiai műveletek korszerűsítését szolgálja, mint például a különféle hőcserélők, bepárlók, szárítók, kristályosítók, szűrők, gumi- és műanyagfeldolgozó berendezések. ezenkívül azonban egyéb kisegítő gépeket, szivattyukat is gyárt iparunk, hogy ezzel teljessé tegye a vegyüzemek berendezéseit.

a számítások szerint a termelékenység növelésével, tehát beruházások nélkül évente körülbelül 5 százalékkal lehet növelni a vegyipari gépek gyártását, ez az ütem azonban az igényekhez képest lassu volna, ezért jelentős beruházásokra is sor kerül. a beruházások jóváhagyása most van folyamatban, elvi döntések azonban már intézkedtek arról, hogy nemcsak a vegyipari gépgyártó üzemeket, hanem néhány kohászati vállalatot is korszerűsíteni kell ahhoz, hogy a nagyarányu fejlődéshez szükséges alapanyagok rendelkezésre álljanak, mindenekelőtt megfelelő rozsdamentes és saválló acélok, különleges csővezetékek és a nagy nyomást is bíró vegyipari edények gyártásáról kell gondoskodni. a beruházásokról a hazai és külföldi igények végleges tisztázása után döntenek az illetékesek. /mti/

bb 12. tízezer kiló sampinyon gomba a kecskeméti üvegházakból

vid/ká/sk/m

1964. október 5.

a kecskeméti béke termelőszövetkezet hatalmas palántanevelő telepét sokoldaluan hasznosítja. az üvegházakban, s a 200 hollandi ágyban primőröket nevelnek novemberi, decemberi értékesítésre, ezenkívül 2500 négyzetméter üveg alatt sampinyon gombát termesztenek. az év végéig összesen 10.000 kiló gombát adnak át a kereskedelemnek. /mti/

8.40/-n

9.45/

...

-8-

le

bb. 14. ujbungonya ősszel

vid/ká/sk/n

1964. október 5.

szabolcs-szatmár megye 30 termelőszövetkezetében vetettek az idén tarlóburgonyát, hogy ősszel is kapható legyen a piacokon az újkrumpli. ezt a termelési módot tavaly alkalmazta először a nyíregyházi ságvári termelőszövetkezet, s igen szép jövedelmet ért el. a példa szinte az egész nyírségben elterjedt. a 20-30 holdas táblákon most teljes virág pompában diszlik az őszi ujbungonya, s a termést előreláthatóan október közepén szedik. /mti/

bb. 15. a város felszabadításában részt vett szovjet katonákkal teremt kapcsolatot a törökszentmiklósi művelődési ház

vid/j/n/sr

1964. október 5.

a törökszentmiklósi művelődési ház orosz társalgási köre hazánk felszabadulásának 20. évfordulójára az intézmény pedagógusok irányításával érdekes kiállítást rendezett a szovjetunióból kapott több száz színes levelezőlappól.

a művelődési ház énekkara a felszabadulási ünnepekre új kantátát mutat be, amelynek szövegét és kottáját az együttes vezető írják. a művelődési ház a napokban levelet küldött moszkvába, amelyben kéri, nyújtsanak segítséget ahhoz, hogy a város felszabadításában részt vett szovjet tisztekkel, katonákkal kapcsolatot teremthessenek. /mti/

bb. 16. 300 éves órák - pécsi professzor híres óragyűjteménye

vid/j/n/fm

1964. október 5.

dr. Lissák Kálmán Kossuth-díjas pécsi egyetemi tanár kedvelt időtöltése a régi ritka órák gyűjtése, azoknak reparálása, felújítása. a professzor még az 1930-as évek végén a bostoni Harvard egyetemen látta meg azt az elektromos időjelző szerkezetet, amelyet Bowditch professzor közönséges ingaórából a múlt század második felében készített, és amelyet a szív- és izomműködés regisztrálásánál is fel tudnak használni. hazatérése után maga is készített ilyen elektromos időjelzőt, és e munkája közben vált az órák barátjává. könyvekből tanulmányozta az időjelzés kultúrtörténetét, majd alapozta meg híres óragyűjteményét. a dolgozószobájának és otthonának falait díszítő órák legrégebbi darabjai több mint 300 évesek. 16. Lajos korából származó, napoleon színes mellképével díszített, vagy éppen emberalakra szerelt és pompás miniatűr kastélyokba épített, festményekbe illesztett órák serege díszíti dolgozószobáját és otthonát. található közöttük egy fából szerkesztett ingaóra is. /mti/

8,45/m

9.45/

...

-9-

le

bb 13. óriás almáskert a nyugati országrészen

vid/ká/sk/m

1964. október 5.

vas megye nyugati részén, szántóföldi növénytermesztésre alkalmatlan területen alakították ki nyugat-dunántul egyik legnagyobb almáskertjét. a csepregi állami gazdaság 700 hold újtelepítésű jonathán almát gondoz, s ebből 200 hold már termőre fordult. száz asszony és leány szüretelt a zamatos, jól tartósítható gyümölcsöt, amelyből svájcba, nyugat-németországba, a szovjetunióba és csehszlovákiába is szállítanak. néhány év múlva erről a vidékről 700-800 vagon almát várnak, ezért a gazdaság almatárolót és feldolgozót épít. a gépek, berendezések egy része már megérkezett a feldolgozóba. /mti/

---

bb 17. makó a nagyvárosias fejlődés útján

vid/j/m/fm

1964. október 5.

az egykor megyeszékhelyi ranggal rendelkező „hagymaváros,, makó az elmúlt néhány évtizedben viszonylag elmaradt a fejlődésben. ezt a hiányt pótolja majd az új városrendezési, fejlesztési terv megvalósulása.

máris ennek a tervnek megfelelően folynak a nagyszabású lakóházépítkezések, megkezdődött a város teljes közművesítése. épül a korszerű víz- és csatornarendszer, az új vízmű, a viztorony. a legnagyobb szabású építkezés a főtér környékén, a tervezett modern városközpontban bontakozott ki. ezen a területen, - ahol jelenleg körülbelül hatezren laknak - mintegy 16.000 lakos számára létesítenek többemeletes, közművesített, modern otthonokat. fokozatosan megszüntetik a város központjában is gyakori, egyholdas telkeket, amelyeken általában egy-egy család lakóháza áll. a város fejlesztésének érdekei nem kimélhették meg makó egyik nevezetességét, az egyik telken terebélyesedő, 400 éves óriás eperfát sem. környékén négy évszázad alatt annyit emelkedett a terepszint, hogy a 4 méteres kerületű fának csak az óriási koronája emelkedik ki a földből. a fa-matuzsálemet most a telekhez tartozó kis épülettel együtt eltávolítják a nagy építkezés útjából.

egyébként a városközpontot, annak utcáit úgy alakítják ki, hogy az egész egy nagy körut öleli körül, ahonnan az új belváros és a külső terület is könnyen megközelíthető. /mti/

8,50/m

- 10 -

9.50

le

bb 18. új gépek és berendezések a mezőgazdaságnak

vid/lk/m/szf

1964. október 5.

kisebb zökkenőktől eltekintve sikerrel teljesítette harmadik negyedévi tervét a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár. a szentgotthárdi gyárban hét nagyteljesítményű lucerna-óriás berendezésen kívül elkészült többek között a talajműveléshez 700 traktoreke, 1800 borona, mosonban és szombathelyen másfélezer sima és gyűrűs henger. szőlészeti, borászati gépet, kisebb- és nagyobb teljesítményű préseket ugyancsak nagyobb tételben szállított a szombathelyi gyár.

a három üzem dolgozó felkészülten a negyedik negyedévi feladatokra is. a gyártmányfejlesztésnek megfelelően több új gép mintapéldányának elkészítése vár rájuk. ilyen lesz a minden eddiginél nagyobb teljesítményű f 440-es függesztett eke, a d-4-k traktor munkagépe, továbbá az eddigi 24 sorossal szemben a 32 soros univerzális vetőgép. az értékes exportgyártmányok sora bővül majd a huscsibe nevelő berendezéssel, amelyből kettőt gyártanak a negyedik negyedévben a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár dolgozóit. /mti/

---

bb 19. szigetelt csövek is készülnek a dunai vasműben

vid/lk/m/ki

1964. október 5.

a dunai vasműben a hideghengerműben gyártott, spirálisan hajlított és hegesztett csövek korrózió elleni védelmére új módszert dolgoztak ki. a vasmű vezetőknek kezdeményezésére olyan csőszigetelő berendezést terveztek és gyártottak, amely bitumenes salakgyapottal veszi körül az acélcsöveket. az újítást műszaki kollektíva dolgozta ki. a berendezés terveit varga ferenc mérnök, míg a berendezést a vasszerkezeti üzem és a hideghengermű lakatosüzemének dolgozóit készítették el. a gép úgy működik, hogy a görgőkön forgatott acélcsövet bitumenes salakgyapottal leönti, majd az öt-hat milliméter vastagságú szigetelő réteget valósággal rávasalja, rápréseli a csőre.

az első kísérletek sikerültek. a számítások szerint a bitumenes salakgyapotos szigetelésű cső korrózió-állósága lényegesen nagyobb, mint az egyéb módszerrel szigetelt csöveké. a szigetelésnek ez a módja alig harmadába kerül a hagyományos szigetelés költségének. /mti/

9,00/m

- 11 -

9.50

le

bb 13. óriás almáskert a nyugati országrészen

vid/ká/sk/m

1964. október 5.

vas megye nyugati részén, szántóföldi növénytermesztésre alkalmatlan területen alakították ki nyugat-dunántul egyik legnagyobb almáskertjét. a csepregi állami gazdaság 700 hold újtelepítésű jonathán almát gondoz, s ebből 200 hold már termőre fordult. száz asszony és leány szüreteli a zamatos, jól tartósítható gyümölcsöt, amelyből svájcba, nyugat-németországba, a szovjetunióba és csehszlovákiába is szállítanak. néhány év múlva erről a vidékről 700-800 vagon almát várnak, ezért a gazdaság almatárolót és feldolgozót épít. a gépek, berendezések egy része már megérkezett a feldolgozóba. /mti/

---

bb 17. makó a nagyvárosias fejlődés útján

vid/j/m/fm

1964. október 5.

az egykor megyeszékhelyi ranggal rendelkező „hagymaváros”, makó az elmúlt néhány évtizedben viszonylag elmaradt a fejlődésben. ezt a hiányt pótolja majd az új városrendezési, fejlesztési terv megvalósulása.

máris ennek a tervnek megfelelően folynak a nagyszabású lakóházépítkezések. megkezdődött a város teljes közművesítése. épül a korszerű víz- és csatornarendszer, az új vízmű, a víztorony. a legnagyobb szabású építkezés a főtéren környékén, a tervezett modern városközpontban bontakozott ki. ezen a területen, - ahol jelenleg körülbelül hatezren laknak - mintegy 16.000 lakos számára létesítenek többemeletes, közművesített, modern otthonokat. fokozatosan megszüntetik a város központjában is gyakori, egyholdas telkeket, amelyeken általában egy-egy család lakóháza áll. a város fejlesztésének érdekei nem kimélhették meg makó egyik nevezetességét, az egyik telken terebélyesedő, 400 éves óriás eperfát sem. környékén négy évszázad alatt annyit emelkedett a terepszint, hogy a 4 méteres kerületű fának csak az óriási koronája emelkedik ki a földből. a fa-matuzsálemet most a telekhez tartozó kis épülettel együtt eltávolítják a nagy építkezés útjából.

egyébként a városközpontot, annak utcáit úgy alakítják ki, hogy az egész egy nagy körut öleli körül, ahonnan az új belváros és a külső terület is könnyen megközelíthető. /mti/

8,50/m

- 10 -

9.50

le

bb 18. új gépek és berendezések a mezőgazdaságnak

vid/lk/m/szf

1964. október 5.

kisebb zökkenőktől eltekintve sikerrel teljesítette harmadik negyedévi tervét a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár. a szentgotthárdi gyárban hét nagyteljesítményű lucerna-óriás berendezésen kívül elkészült többek között a talajműveléshez 700 traktoreke, 1800 borona, mosonban és szombathelyen másfélezer sima és gyűrűs henger. szőlészeti, borászati gépet, kisebb- és nagyobb teljesítményű préseket ugyancsak nagyobb tételben szállított a szombathelyi gyár.

a három üzem dolgozó felkészültek a negyedik negyedévi feladatokra is. a gyártmányfejlesztésnek megfelelően több új gép mintapéldányának elkészítése vár rájuk. ilyen lesz a minden eddiginél nagyobb teljesítményű f 440-es függesztett eke, a d-4-k traktor munkagépe, továbbá az eddigi 24 sorossal szemben a 32 soros univerzális vetőgép. az értékes exportgyártmányok sora bővül majd a huscsibe nevelő berendezéssel, amelyből kettőt gyártanak a negyedik negyedévben a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár dolgozóit. /mti/

---

bb 19. szigetelt csövek is készülnek a dunai vasműben

vid/lk/m/ki

1964. október 5.

a dunai vasműben a hideghengerműben gyártott, spirálisan hajlított és hegesztett csövek korrózió elleni védelmére új módszert dolgoztak ki. a vasmű vezetőinek kezdeményezésére olyan csőszigetelő berendezést terveztek és gyártottak, amely bitumenes salakgyapottal veszi körül az acélcsöveket. az újítást műszaki kollektíva dolgozta ki. a berendezés terveit varga ferenc mérnök, míg a berendezést a vasszerkezeti üzem és a hideghengermű lakatosüzemének dolgozóit készítették el. a gép úgy működik, hogy a görgőkön forgatott acélcsövet bitumenes salakgyapottal leönti, majd az öt-hat milliméter vastagságú szigetelő réteget valósággal rávasalja, rápréseli a csőre.

az első kísérletek sikerültek. a számítások szerint a bitumenes salakgyapotos szigetelésű cső korrózió-állósága lényegesen nagyobb, mint az egyéb módszerrel szigetelt csöveké. a szigetelésnek ez a módja alig harmadába kerül a hagyományos szigetelés költségének. /mti/

9,00/m

- 11 -

9.50

le

bb.20. aratják a Lucernamagot - 560 tonna termés a szolnok megyei tsz-ekből

vid/ká/n/sk

1964. október 5.

szolnok megye számos termelőszövetkezetében, a termékeny jársági homokon, a kövér tiszavidéki földeken önálló üzemmággá fejlesztették az aprómag termesztést. a lucernamag betakarítását ezekben a napokban kezdték meg. a mezőheki táncsics tsz-ben - amely egyike a megye legnagyobb magtermelő gazdaságának - rendrearatókkal „fogyasztják”, a termést. két-három napig a tarlón hagyják a levágott lucernát, majd speciális rendfelszedővel ellátott kombájn-nal csépelik el. ezzel a módszerrel alig két hetet igényel a betakarítás. tisztítva mintegy 60 tonna lucernamagot adnak át a vetőmagtermelő vállalatnak, a megye tsz-ei az idén 560 tonna lucernamagot küldenek exportra és a hazai mezőgazdaság számára. a magfogás körülbelül 23, 5 millió forint jövedelmet jelent a gazdaságoknak./mti/

..

bb.21. szüreti vásárok a borsodi falvakban

vid/ká/sk/n

1964. október 5.

a borsod megyei földművelőszövetkezetek október hónap folyamán a tokajhegyaljai és a délborsodi borvidék 12 községében rendeznek szüreti vásárt. a vásárokra 30 millió forint értékű árukészletet visznek, 5 millió forint értékkel többet, mint tavaly. televíziókon, butorokon, egyéb lakberendezési tárgyakon kívül nagy lesz a választék textiliákból is. a szüreti vásárok idején műsoros esteket, divatbemutatót, lakberendezési kiállítást és tanácsadást, valamint különböző műszaki és háztartási gépbe-mutatót rendeznek. a tokajhegyaljai községekben, mádon, tállyán, tokajban, sárospatakon és másutt a lakosság ilyenkor, a must értékesítése után szerzi be téli szükségleteit. éppen ezért a szövetkezeti boltok feltöltését már most megkezdtek és jelenleg mintegy 12 millió forint értékű áru várja a raktárakban a vásárlókat.

tokahegyalján és a délborsodi borvidéken a szüreti vásárok október 10-én kezdődnek./mti/

..

9,00/m

10¹⁵

Puc

-12-

le

bb.22. a kőrösök vidékén 18.000 kisz-fiatal segíti az őszi mezőgazdasági munkákat

vid/j/n/fm

1964. október 5.

a kőrös-vidék állami gazdaságaiban, termelőszövetkezetekben és gépállomásain 18.000 kisz-fiatal segíti az őszi mezőgazdasági munkákat. az állattenyésztő brigádok is kijárnak a földekre, most törlik a kukoricát, vágják a szarát, vagy takarítják a cukkorépat. békésben egyébként 11.000 mezőgazdaságban dolgozó fiatal nevezett be az országos ifjusági versenybe.

a békés megyeiek termelőszövetkezetek földjén 1797 fiatal traktoros dolgozik. nyújtott és két műszakban dolgoznak a szántóvetők, a szállítók egyaránt. sokat segítenek a középiskolások is: békés megye állami gazdaságaiban 50.000 óra munkát vállaltak./mti/

..

bb.23. megkezdődtek pest megyében az őszi falusi könyvhetek

vid/gö/n/sr

1964. október 5.

az idén negyedszer tartanak pest megyében őszi falusi könyvheteket. múlt évben a könyvhetek alatt két millió forint értékű szépirodalmi és szakkönyvet vásároltak a megyében.

az idei könyvheteken az üzletekben mintegy 15 millió forint értékű könyvkészletből válogathatnak majd a vásárlók. a földművelőszövetkezetek boltjaiban ugynevezett becsületasztalt állítottak fel és sok községben becsületkosár „járja majd”, a házakat. a mintegy 40 könyvet tartalmazó becsületkosarat az uttorók adják be a házakba. általában egy napig hagyják ott, hogy a lakók ki-válogathassák a nekik legmegfelelőbbet.

a megyében 70 író-olvasó találkozót is rendeznek és csaknem valamennyi művelődési otthonban irodalmi vetélkedőre, műsoros estre kerül sor./mti/

..

9,10/m

10.30f

- 13 -

le

bb.24. pécssett októberben megkezdik az ország egyik legkorszerűbb szennyvíztisztító telepének üzemi próbáit

vid/lk/n/ki

1964. október 5.

baranyában is sok gondot okoz a felszíni vizek szennyeződése, ami elsősorban abból adódik, hogy az ipari vállalatok az elhasznált vizet nem kielégítő mértékben tisztítják, ezen a helyzeten segít pécs új létesítménye, a szennyvíztisztító telep bővítése, korszerűsítése. a 60 millió forintos beruházás első szakasza befejeződött és meg ebben a hónapban megkezdik az üzemi próbákat. a telep száraz időben 20.000, esős időben pedig 23.000 köbméter szennyvíz befogadására és tisztítására lesz alkalmas. korszerű technológiával a szennyvizet ismét használhatóvá teszik, s annak legnagyobb részét a pécsi hőerőmű használja majd fel./mti/

bb.25. fertőtlenítő hatású lámpák kísérleti sorozata készült el székesfehérvárott

vid/lk/n/ki

1964. október 5.

a székesfehérvári finommechnikai és autójavító vállalat újító gárdája olyan világító testet kísérletezett ki, amely alkalmas helyiségek és tárgyak fertőtlenítésére. a lámpák előnye, hogy az előírásoknak megfelelő alkalmazás és adagolás esetén semmilyen káros hatással nincsenek az emberi szervezetre.

a lámpának eddig két típusát kísérletezték ki. a közvetett sugárzással működő lámpa a mennyezet alatt felszerelve csupán a felső légrétegekben fejti ki fertőtlenítő hatását. ennek az az előnye, hogy a helyiségben korlátlan ideig tartózkodhatnak személyek is, anélkül, hogy éreznék a sugárzás káros hatását. a másik típus már sokkal erősebb hatású, az alsó és a felső légrétegeket egyaránt fertőtleníti. hátránya, hogy nem lehet használni fertőtlenítésre, ha emberek tartózkodnak a helyiségben.

a lámpák sorozatgyártását a jövő év elején kezdik meg.
/mti/

..

le

9, 15/m

- 14 -

10.30

bb.26. megkezdtek az állattenyésztési kutató intézet új központjának építését herceghalomban

1 ie/n/ká

1964. október 5.

a napokban megkezdtek az állattenyésztési kutató intézet új központjának építését herceghalomban. tulajdonképpen nem teljesen új építkezéstről van szó, mivel évekkal ezelőtt részlegesen elkészült már egy nagy és három kisebb épület. a munka azonban hosszabb időre leállt, s most ismét sor került az állattenyésztési kutató intézet vidékre helyezésére vonatkozó régebbi határozat megvalósítására.

a meglévő épületekben nem egészen két év alatt, 24 millió forintos költséggel kialakítják a hazai állattenyésztési kutatás korszerű központjának alapjait. mivel nagy jelentőségű népgazdasági feladatról, a hus- és tejtermelés fejlesztésének tudományos megalapozásáról van szó, már a tervezés során figyelembe vették a külföldi tapasztalatokat is: tervezők és kutatók küldöttsége tanulmányozta csehszlovákia, lengyelország és az ndk hasonló jellegű intézményeit.

a nagyméretű, u-alaku központi épületben kapnak majd helyet az intézet igazgatási szervei, tudományos osztályai, központi laboratóriumai. a fedett folyosókkal összekötött kisebb épületekben, pavilonokban rendezik be a szaporodásbiológiai és az állatálettani kutatások helyiségeit. ezekben számos olyan kísérletre, - például respirációs és krogvizsgálatokra - lesz lehetőség amelyekre az intézetben jelenleg nincs mód. a harmadik pavilonban működik majd a keveréktakarmány-ellenőrző szervezet, amely a különféle gyári takarmánykészítmények összetételét és hasznosíthatóságát vizsgálja.

a tervek szerint a jelenleg több, eredetileg más rendeltetésű fővárosi épületben elhelyezett állattenyésztési kutató intézet 1966-ban költözik herceghalomba./mti/

..

le

9.2/0/-n

-15-

10.30

bb 27. magyar párt- és kormányküldöttség utazott berlinbe

t di/tm/m

1964. október 5.

biszku bélának, az mszmp központi bizottsága titkárának, a politikai bizottság tagjának vezetésével hétfőn magyar párt- és kormányküldöttség utazott berlinbe a német demokratikus köztársaság megalakulásának 15. évfordulója alkalmából sorra kerülő ünnepségekre. a delegáció tagjai: brutyó jános, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a szakszervezetek országos tanácsának főtítkára, valamint aczél györgy, az mszmp központi bizottságának tagja, a művelődésügyi miniszter első helyettese és kápáti józsef, hazánk berlini nagykövete, akik az ndk fővárosában csatlakoznak a delegációhoz.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren nemes dezső, az mszmp központi bizottságának titkára, somogyi miklós, a szakszervezetek országos tanácsának elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagjai, pap jános, a minisztertanács elnökhelyettese, puja frigyas az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője külügyminiszterhelyettes, dr. római rudolf, közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium több vezető munkatársa bucsuztatta. jelen volt az elutazásnál wilhelm meissner, a német demokratikus köztársaság rendkívüli és meghatalmazott magyarországi nagykövete./mti/

10,30/m

- 16 -

le

bb 28. időjárásjelentés

tné/m

1964. október 5.

a meteorológiai intézet jelenti október 5-én 12.30 órakor:

napos, kellemes idő

nyugat- és közép európa felett elhelyezkedő nagy kiterjedésű anticiklon hatására ezeken a területeken napos, csendes, a reggeli órákban sokfelé ködös az idő. európa többi részén ciklonok következtében erősen felhős, csapadékos időjárás alakult ki. a szovjetunió európai területén nagy kiterjedésű havazások vannak és legtöbb helyen napközben sem emelkedik a hőmérséklet plusz 5 plusz 8 fok fölé. hazánkban vasárnap napos, száraz, szép őszi idő volt. napközben a hőmérséklet 15-18 fokig emelkedett. a hajnali lehülésekben nagy eltérések mutatkoztak. az északi hegyvidék egyes helyein mínusz 2, plusz 3 fokig hűlt le a levegő, voltak helyek azonban, ahol hajnalban sem mértek plusz 3- plusz 4 foknál alacsonyabb hőmérsékletet. ma országsszerte tovább folytatódik a napos, száraz idő. budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 11.5 fok volt, a sokévi átlagnál 1.9 tized fokkal alacsonyabb. hétfőn 12 órakor budapesten a hőmérséklet 14 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 773 mm, alig változik. várható időjárás kedd estig:

derült idő. mérsékelt szél. reggeli órákban párásság helyenkint köd. erős éjszakai lehülés, sokfelé talajmenti fagyok. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nulla, plusz 4 legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 15-18 fok között. a du-na vízállása budapesten 157 centimeter.

/mti/

le

13,00/m

- 17 -

13.50

embargo : 20 h-ig!

bb 31. magyar párt- és kormánydelegáció utazik a Lengyel népköztársaságba

tné/m/sr

1964. október 5.

a Lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának és a Lengyel népköztársaság kormányának meghívására 1964 október első felében baráti látogatásra Lengyelországba utazik a magyar népköztársaság párt- és kormányküldöttsége, a küldöttséget Kádár János, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke vezeti, a magyar népköztársaság párt- és kormányküldöttsége a látogatással viszonyozza a testvéri lengyel népköztársaság párt- és kormányküldöttségének múlt évi magyarországi útját. /mti/

...-

bb.29. tanévnyitó a képzőművészeti főiskolán

t tf/sze/n/sr

1964. október 5.

hétfőn a magyar képzőművészeti főiskolán igazgatói tanácsülésen megnyitották az 1964-65-ös tanévet. Bencze Gyula igazgatóhelyettes beszédében megemlékezett a főiskola nemrég elhunyt két kiváló tanáráról, Pór Bertalanról és Bánhidi Andorról, majd arany- és gyémánt- okleveleket, vas-, gyémánt- és aranydiplomákat nyújtott át a főiskolán ötven, illetve hatvan esztendővel ezelőtt végzett rajztanároknak, a kitüntetettek nevében Major Aladár, gyémánt-diplomás rajztanár mondott köszönetet.

az ünnepség második részében a 29 elsőévfolyamos hallgató letette az esküt, majd a Liszt Ferenc zeneművészeti főiskola kamaraegyüttese adott műsort. /mti/

..-

bb.30. a magyar vöröskereszt küldöttsége

sz/n/sr

1964. október 5.

Dr. Gegesi Kiss Pál akadémikusnak, a magyar vöröskereszt elnökének vezetésével a Jugoszláv vöröskereszt meghívására hétfőn egyhetes látogatásra Belgrádba utazott. /mti/

13.40/-n

13.55/

..-
-118-

le

bb 32. sajtótájékoztató a házkezelőségek munkájáról

t hbj/gg/m/vg

1964. október 5.

Hétfőn Vertetics János, a fővárosi tanács vb. házkezelési igazgatóságának vezetője sajtótájékoztatón ismertette a házkezelés időszerű problémáit. Elmondotta, hogy 1957 óta a kormányzat 3649 millió forintot költött Budapesten a tanácsai kezelésben levő lakóépületek felújítására, karbantartására. Ez a hatalmas összeg sem volt azonban elegendő ahhoz, hogy minden házat rendbehozzanak és rendben tartsanak, mert az épületek állaga - mivel több évtizeden át elhanyagolták - gyorsan romlik. A hibák javítására a házkezelés életrehívta a saját javító szervezetét. 1951-ben egyetlen szakmunkása sem volt a házkezelőségeknek, ebben az évben pedig 6000 dolgozó munkálkodik a lakóépületek karbantartásán, s a felújításokhoz nagy segítséget nyújt az építőipar is.

Szaporodnak a hibabejelentések. 1957-ben 563.000, 1963-ban 760.000, ez év első felében 422.000 hibabejelentés érkezett. Igaz az is, hogy a lakók sok olyan javítást kérnek a házkezelőségektől, amire pár évvel ezelőtt nem is gondoltak. Most mind többen szorgalmazzák, hogy lakásunkban a házkezelőség például cserélje ki a parkettát, építsen cserépkályhát, vezesse be a gázt a konyhába, sőt a fürdőszobába, helyezzen el boylert, stb. míg 1957-ben évente 3000-4000 bérlő kért cserépkályhát, most mintegy 15.000. Sokan a házkezelőségekhez fordulnak olyan javítások elvégzéséért is, amit magának a lakónak kell elvégeztetnie. Kétségtelen tisztázásra vár, hogy mi a lakóknak és mi a házkezelőségeknek a kötelezettsége. A fővárosi tanács házkezelési igazgatóságának az az elgondotása, hogy 1965-ben szerződésben rögzíti a lakók és a házkezelőségek jogait és kötelezettségeit.

Sokszor szövegeszik a lakók, hogy lassan halad a bejelentések intézése. Tény az, hogy a legsürgősebb tennivalókat gyorsan elvégzik a házkezelőségek, például csőtörések esetén 48 órán belül kijavítják a hibákat. A hibabejelentések felülvizsgálatát és az ügyek elintézését nehezíti azonban az, hogy a házkezelőségek apparátusában igen nagy a munkaerő-vándorlás. Az újonnan belépők természetesen nem ismerik a gondjaikra bízott épületeket, s ez lassítja az ügyek intézését. A másik probléma az, hogy sokan egy hibát többször és több helyen bejelentenek, s így azután felesleges adminisztrációval terhelik a műszakiakat.

/folyt. köv./

15.00/-n

-19-

le

bb.32./sajtótájékoztató....1. folyt./ n

a sajtótájékoztatón szó esett arról is, hogy sok lakó-épületben a háfelügyelőket nem végzik el megfelelően munkájukat, így például nem takarítják a lépcsőházat, stb. budapesten körülbelül 14.000 háfelügyelő működik, ebből 2.100 mellékfoglalkozásként végzi munkáját, 1900 pedig nyugdíjaskorú, s egészségi állapota miatt nem vállalhatja a takarítást. ezzel a kérdéssel foglalkozik a fővárosi tanács házkezelési igazgatósága, s remélhetőleg a közeljövőben talál is megoldást.

távlatban az az elgondolás, hogy a harmadik ötéves tervben épülő új lakótelepeken megszüntetik a háfelügyelői munkakört, az ügyek intézését gondnokra bizzák, a takarítást pedig takarító brigádokkal oldják meg.

a fővárosi tanács házkezelési igazgatósága korábban napirendre tűzte a kapukulcs kérdést. ebben az ügyben a döntő szót az építésügyi minisztérium mondja ki. ha az ém kiadja a rendeletet, a lakók rögtön megkaphatják a kapukulcsokat.

a télre készülődés során a központi fűtéses házakban több tüzelőt tároltak, mint az előző években. a szükséges mennyiség körülbelül 50 százaléka már a pincékben van, a többit folyamatosan szállítják, úgyhogy tüzelőanyaghiány miatt nem lesz zavar a fűtésnél./mti/

..

bb 34. hazai gyártmányu tilológép premierje a nagylaki kendergyárban

vid lk szb ki

1964. okt-ber 5.

a csongrád megyei nagylaki kendergyárban megkezdtek az üzemszerű termelést az első, hazai gyártmányu tilológépturbinával, amelyet a jászberényi aprítógépgyárban terveztek és készítettek.

a berendezés teljesítménye jobb mint a külföldi gépeké, mert azok 110-120 mázsás műszakonkénti teljesítménye helyett 160 mázsás áztatott kendent dolgoz fel. ezenkívül ugyanannyi nyersanyagból másfél százalékkal több, fonalnak alkalmas kenderszálat készít.

ezzel befejezték a nagylaki kendergyár mintegy tíz millió forint értékű rekonstrukcióját, s így jelentősen növelték a gyár teljesítőképességét. a gyár tehát több és olcsóbb nyersanyagot ad a kenderfonodáknak. /mti/

..

16.05/a

- 20 -

Hbc

bb 33. fejlődött egyetemeken, főiskoláinkon az oktató és a tudományos munka - országos rektori-dékáni értekezlet

t vt/tné szb sr

1964. október 5.

hétfőn országos rektori-dékáni értekezletet tartottak a budapesti műszaki egyetemen. a tanácskozáson megjelent gosztonyi jános, az mszmp központi bizottsága tudományos- és közoktatási osztályának vezetője, ott voltak az egészségügyi, a földművelésügyi, a honvédelmi minisztérium, valamint a magyar testnevelési és sporttanács képviselői is.

ilku pál művelődésügyi miniszter megnyitóját után molnár jános miniszterhelyettes bevezetőben megállapította, hogy felsőoktatási intézményeink nemzetközi kapcsolatai ma már kiterjednek a szocialista és kapitalista országokra egyaránt. az egyetemi vezetők, tanárok megbecsült részvevői a különböző nemzetközi kongresszusoknak.

a továbbiakban az előadó hangsúlyozta, hogy a felsőoktatás fejlődött, s számszerűen is jobban kielégíti a népgazdaság igényeit. ezekben a tényekben fontos szerepet játszik, hogy amíg 1959-ben több mint 30 000 hallgatója volt a felsőoktatási intézményeknek, jelenleg - nem végleges adatok szerint - számuk csaknem 85 000. a miniszterhelyettes kiemelte, az oktatók, az egyetemi vezetők jó munkáját, áldozatkészségét.

ezután részletesen foglalkozott az 1964-65-ös tanév fő feladataival. közöttük első helyen a nevelőmunka megjavítását említette, majd fontos feladatként jelölte meg az oktatómunka fejlesztésével kapcsolatban az új tankönyvek és jegyzetek összeállítását, az oktatási módszerek tökéletesítését, korszerűsítését.

délután az országos értekezlet részvevői szekciókban tanácskoztak a felsőoktatás időszerű kérdéseiről. a megbeszéléseket dr. polinszky károly és molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettesek vezették. /mti/

..

bb 35. korszerű gépet helyeztek üzembe az acélszalag-kötegek csomagolására salgótarjánban

vid lk szb ki

1964. október 5.

hétfőn a hengerelt acélszalag kötegek csomagolására korszerű gépet helyeztek üzembe a salgótarjáni acélárugyár hideghengerművében. a csomagológép a gyár egyik műszaki csoportjának, kiss gábor mérnök, simon sándor és darázs lászló technikusok ötletes újításának eredményeként született. /mti/

..

16.10/a

- 21 -

Hbc

bb 36. fél évszázad legnagyobb napi termelése a sarkadi cukorgyárban

vid lk szb ki

1964. október 5.

a felújított sarkadi cukorgyárban nem volt még az idelehez hasonló jól szervezett munka. eddig 7666 vagon répát dolgoztak fel és 1047 vagon cukrot gyártottak. egyébként az 52 éves gyár történetében páratlan termelési eredmény született vasárnap. huszonnégy óra alatt 230 vagon répából készítettek cukrot. /mti/

--

bb 37. tragikusan végződött a vadászat

vid ká/sk szb ká

1964. október 5.

tragikusan végződött a vasárnapi vadászat a veszprém megyei sáska községben: elővigyázatlanság következtében agyonlőtték molnár attilát, a veszprém megyei tanács vadászati felügyelőjét. a vadásztársaság tagjai vaddisznó elejtésére indultak el a községhez közeli dobosi erdőbe, ahol molnár attila értesítés nélkül magára hagyta társait. a vadászmeister és a társaság tagjai is hibát követtek el azzal, hogy megkezdték a vadászatot anélkül, hogy figyelembe vették volna az emberek elhelyezkedését, pontos tartózkodási helyét. a tragikus lövés megtörténte előtt a bozótól takart molnár attila sütötte le fegyverét egy vaddisznóra, amelyre somogyi józsef is rálőtt. somogyi józsefnek, a tapolcai földművesszövetkezet ellenőrének lövése molnár attilát találta, aki a helyszínen belehalt sérülésébe. a tragikus eset körülményeinek kivizsgálását a rendőrség megkezdte. /mti/

--

bb 38. budapestre érkezett axelsen drejer, a dán szövetkezetek központi bizottságának elnöke

i kz szb ká

1964. október 5.

a szövetkezetek országos szövetsége vendégeként hétfőn budapestre érkezett axelsen drejer, a dán szövetkezetek központi bizottságának elnöke. a dán szövetkezeti vezető tanulmányozza a hazai szövetkezetek tevékenységét, s tárgyalásokat folytat a magyar és a dán szövetkezetek közötti kapcsolatok bővítéséről. /mti/

--

16.20/a

- 22 -

WY

bb 39. 34 cukorfokos medoc noir - „huzzák„ a szüretet a baranyai borvidéken

vid ká/sk szb ká

1964. október 5.

a baranyai dombvidéken, hazánk legdélibb szőlőtermő táján, a napsütés időtartama még mindig nyolc-kilenc óra, de vannak napok, amikor tíz órát is süt a nap. délben rendszeresen husz fok fölé emelkedik a hőmérséklet. a kedvező októberi időjárásnak különösen a szőlőtermelők örülnek: a száraz meleg megállította a rotnadást. a villány-siklósi állami gazdaságban a legfontosabb fajták - kékfrankos, kadarka, olasz rizling, hárslevelű - cukortartalma 19-20 fok között van. gazdagon fizetnek a tokék: a kékfrankos például 35-40 mázsát ad holdanként, 10-15 mázsával többet, mint más években. a mecsek déli lejtőjén, a szőlészeti kutató intézet kísérleti telepén, megszülettek az idei első szüreti rekordok, a leányka szőlőből 88 mázsát szüreteltek egy holdon és a medoc noirnál, amelynek szemei egészen betöppedtek, 34 cukorfokot mértek.

mivel ezekben a napokban igen jó a cukorképződés, mindenütt „huzzák„ a szüretet. /mti/

--

bb 40. csehszlovák mezőgazdasági gépek bemutatója hartán

vid ká/tr szb ká

1964. október 5.

a csehszlovák mezőgazdasági gépgyárak legújabb termékeit hétfőn üzem közben mutatták be a hartai lenin termelőszövetkezetben. a szövetkezeti gazdák nagy érdeklődéssel tanulmányozták az új konstrukciókat, a cukorrépa komplex gépesítésének megoldását szolgáló munkagépeket, a különböző típusú ekéket és a silókukorica betakarítását megkönnyítő munkaeszközöket. /mti/

--

bb 41. focok jenő látogatása békés megyében

vid tné szb fm

1964. október 5.

focok jenő, az mszmp politikai bizottságának tagja hétfőn békéscsabára látogatott. az mszmp megyei székházában klaukó mátyás, a megyei pártbizottság első titkára, a megye és a város több vezető személyisége fogadta. focok jenő ezután klaukó mátyás társaságában orosházára utazott, s megtekintette az üveggyárat, s hosszan beszélgetett az üzem vezetőivel és dolgozóival. a vendégek felkeresték az orosházi új élet termelőszövetkezetet is. /mti/

--

16.30/a

- 23 -

WY

bb 43. magyar küldöttség utazott a prágai nemzetközi rajzpedagógiai konferenciára

k vt/tm-lm sr

1964. október 5.

paál ákosnak, a pedagógusok szakszervezete rajzpedagógiai és képzőművészeti tagozata elnökének vezetésével hétfőn magyar küldöttség utazott prágába. a delegáció résztvesz az október 6-án kezdődő nemzetközi rajzpedagógiai konferencián.

x x x
ugyancsak hétfőn utazott el budapestről a jugoszláv rajztanárok 60 tagu csoportja, akik szintén résztvesznek a prágai nemzetközi rajzpedagógiai konferencián. /mti/

--

bb 42. traian popescu

k ol/tm-lm fm

1964. október 5.

a kolozsvári operaház igazgatója budapestre érkezett. a román vendég résztvesz a budapesti zenei hetek eseményein. /mti/

--

bb 44. dr. hont ferenc kubába utazott

1 s/gg-lm fm

1964. október 5.

a havannai latin-amerikai kulturális kérdésekkel foglalkozó intézet /casa de las americas/ októberben színháztudományi és színházi fesztivált rendez. az egy hónapos tanácskozáson magyar részről dr. hont ferenc, a színháztudományi intézet igazgatója vesz részt, akit tudományos előadás megtartására is felkértek.

dr. hont ferenc hétfőn elutazott kubába. /mti/

--

16.32/a

- 24 -

bb 45. a középkori várak helyreállításának kérdéseiről tárgyalt az akadémián a műemlékvédelmi konferencia

t ms/gg szb sr

1964. október 5.

hétfőn a magyar tudományos akadémián az akadémia műszaki tudományok osztályának rendezésében egyhetes műemlékvédelmi munkaértekezlet kezdődött. hazánk ezzel a tanácskozással és az azt követő műemlékvédelmi héttel kapcsolódik be abba az unesco által kezdeményezett nemzetközi mozgalomba, amelynek célja ráirányítani az érdeklődést a történelmi és művészeti emlékek védelmének jelentőségére, előmozdítani az emberiség kulturális örökségének megőrzését. ebbe a mozgalomba mintegy hatvan ország kapcsolódott be tudományos konferenciákkal, kiállításokkal, a restaurált műemlékek ünnepélyes átadásával, a sajtó, a rádió és a televízió lehetőségeinek felhasználásával.

a tanácskozást major máté akadémikus nyitotta meg. ott volt a megnyitáson perényi imre építésügyi miniszterhelyettes és dr. jóboru magda, a magyar unesco bizottság elnöke is. a nagyszámu magyar résztvevőn kívül tíz külföldi ország harminc szakembere van jelen a konferencián, köztük az olasz p. gazzola professzor, az unesco nemzetközi műemlékvédelmi szervezetének főtitkára, a belga r. le maire professzor, a nemzetközi intézmény tudományos tanácsának elnöke, a. majewski professzor, a krakkói wawel és még tíz nagy lengyel vár helyreállítási munkálatainak vezetője, g. ionescu professzor a román és b. s. pavlovics professzor, a jugoszláv műemlékvédelem vezető személyisége. az értekezlet témájával olyan kérdéseket választottak, amelyekben a magyar szakemberek sok tapasztalattal gazdagíthatják a nemzetközi műemlékvédelmi munkát. az első napon a középkori várak helyreállításának kérdéseiről szóltak az előadások. dr. entz géza, az országos műemléki felügyelőség osztályvezetője a középkori várak, romok helyreállításával kapcsolatos tudományos kutatás jelentőségét és problémáit ismertette, horler miklós a felügyelőség tervezési osztályának vezetője pedig a várromok restaurációjával kapcsolatos különleges tervezési kérdésekről, a konzerválás és a helyreállítás gyakorlati problémáiról szólt. román andrás, az építésügyi minisztérium főmérnöke a helyreállítás kivitelezéséről, az ide kapcsolódó munkaszervezetről és technikai megoldásokról adott elő. hazánkban 500-600 speciálisan képzett ember dolgozik a helyreállítási munkálatokon.

délután sedlmayr jános, az országos műemléki felügyelőség tervező mérnöke ismertette a hazánkban végzett, illetőleg folyamatban levő romkonzerválásokat.

/folyt. köv./

16.45/a

- 25 -

Ne

bb 45. /a középkori várak... 1. folyt./- szb

kedden dr. borsos béla, az országos műemléki felügyelőség osztályvezetője a műemléki szakigazgatás főbb kérdéseit ismerteti és beszámol azokról az előnyközről, amelyet a műemlékvédelem állami kezelése jelent. dr. gerő lászló a várromokban bővelkedő ugynevezett balatoni régió helyreállítási terveit és eddigi munkáját ismerteti. ez a kérdés a belső és a külső idegenforgalom szempontjából is jelentős.

szerdától péntekig a tanácskozás résztvevői megtekintik a balaton-környéki restaurálásokat, megismerkednek a várgesztesei várral, ahol turistaszállodát rendeztek be. megtekintik a sümegi várat, nagyvázsonyban kinizsi várat, valamint székesfehérvár és veszprém védett városrészeit.

a tanácskozás szombaton délelőtt fejeződik be. ezt követően visegrádon a restaurált salamon tornya átadásával megkezdődik a műemlékvédelmi hét. /mti/

--

bb 47. nem adták ki a madách színház drámapályázatának díjait

i s/gg-lm fm

1964. október 5.

madách imre halálának 100. évfordulója alkalmából a madách színház dráma-pályázatot hirdetett. a bírálóbizottság - mivel megfelelő pályamű nem érkezett be - úgy döntött, hogy nem adja ki a díjakat. a kéziratokat a színház postán visszaküldi./mti/

--

bb 48. budapestre érkezett a csehszlovák nemzeti front küldöttsége

t di/ sze-/lm sr

1964. október 5.

a hazafias népfront országos tanácsának meghívására hétfőn budapestre érkezett a csehszlovák nemzeti front küldöttsége. a vendégeket a népfront vezető munkatársai fogadták. a küldöttség tíz napot tölt hazánkban és a népfrontmozgalom munkáját tanulmányozza./mti-

--

16.55/a

- 26 -

He

bb 46. birkás imre 1908-1964

k -lm sr

1964. október 5.

október 3-án súlyos betegség és hosszas szenvedés után elhunyt birkás imre, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa. birkás imre orosházán, 1908-ban született. apja földművelő-napszámos, ő maga kőműves-segéd volt. 19 éves korától tagja az építőmunkás szakszervezetnek, aktív résztvevője a magyar forradalmi munkásmozgalomnak. 1933-ban lett tagja a kommunisták magyarországi pártjának. ettől kezdve önfeláldozóan részt vett az illegális pártmunkában. 1934-1935-ben a kmp budapest-északi kerületi bizottságának tagja. aktív résztvevője volt az 1935-ös híres építőmunkás sztrájkoknak és más sztrájkoknak. 1938-tól orosházán végzett illegális pártmunkát.

a felszabadulás első percétől különböző fontos munkakörökben vett részt a párt harcaiban, az országépítő munkában. 1944. decemberében tagja az ideiglenes nemzetgyűlésnek és egészen 1958-ig országgyűlési képviselő. 1945. januárjától az mkp orosházi járási bizottságának titkára, 1947-től a békésmegyei pártbizottság tagja, majd titkára. 1949. végétől a földművelésügyi minisztérium elnöki, majd pedig személyzeti főosztályának vezetőjeként tevékenykedik. 1951-től különböző fontos párt- és állami funkciókat tölt be; az mdp somogy megyei pártbizottságának titkára, majd az mdp határőrségi pártbizottságának titkára. 1956. augusztusától miniszterhelyettes.

az 1956-os ellenforradalom leverése után szülőföldjén, békés megyében kormányösszekötőként tevékenykedett. birkás imre 1957. februárjától elhunytáig ismét a földművelésügyi minisztérium főosztályvezetője és 1957. közepétől az mszp központi ellenőrző bizottságának tagja.

birkás imrében a párt régi, kipróbált harcosát vesztette el, aki hosszú évtizedeken keresztül szerényen, elvi szilárdsággal és nagy emberséggel végezte azt a felelős munkát, amelyet pártunk kormányunk bizott rá. többször részesült magas kormánykitüntetésben.

birkás imre harcos emlékét a magyar kommunisták és dolgozó népünk kegyelettel megőrzi.

x x x

birkás imrét a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, központi ellenőrző bizottsága és a földművelésügyi minisztérium saját halottjának tekinti. hamvasztás előtti bucsuztatása csütörtökön 15 órakor lesz a mező imre uti /kerepesi/ temető pantheonjában./mti/

--

17.00/a

- 27 -

He

bb 49. fiatal gordonkaművészek látogatása pablo casalsnál

t ol/gg-lm fm

1964. október 5.

pablo casals hétfőn gellért szállóbeli lakosztályán meghallgatta két neves fiatal magyar gordonkaművész - perényi miklós és mező lászló - játékát.

a 16 éves perényi miklós - aki második díjat nyert a tavalyi budapesti pablo casals versenyen - schubert arpeggione szonátáját adta elő. játékát a mester nagy tetszéssel fogadta, s melegen megölelte és megcsókolta a fiatal művészt, aki casals kívánságára bach esz-dur szvitjének bourkée-tételét is eljátszotta.

mező lászló - a casals-verseny 1. díjának nyertese - ugyancsak bach művet, a d-dur szvitből a preludiumot adta elő, majd kreisler átdolgozásában mozart rondóját szólaltatta meg és három kodály-epigrammát is tolmácsolt.

pablo casals nagy elismeréssel nyilatkozott a fiatal magyar művészek teljesítményéről, gratulált perényi miklós édesapjának és tanárának, banda edének, valamint üdvözlét küldte friss antal főiskolai tanárnak, aki mező lászló tanította. elmondotta, hogy maga is szívesen adna órákat perényi miklósnak de erre itt tartózkodásának rövid ideje alatt nincs lehetősége. abban a reményben bocsátotta el a fiatalokat, hogy újra találkozik majd velük zermatt-ban működő művésziskolájának hallgatóiként./mti/

-. -

bb 50. 50 magyar egyetemista utazott a szovjetunióba

k vt/tm-lm sr

1964. október 5.

az ötvös loránd tudományegyetem, [redacted] a debreceni kossuth lajos tudományegyetem és a szégedi józsef attila tudományegyetem 50 hallgatója hétfőn moszkvába utazott. a fiatalok - a magyar-szovjet kulturális egyezmény 1964 évi munkaterve alapján egy hónapos orosznyelvtanfolyamon vesznek részt./mti/

-. -

- 28 -

18.10. P
17.40/a

NE

bb 51. kádár jános fogadta a kubai posta- és távközlési minisztert

k sz/tné-lm vg

1964. október 5.

kádár jános, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke hétfőn délelőtt az országházban fogadta a hazánkban tartózkodó jesus montane oropesa kubai posta- és távközlési minisztert és feleségét. a szívélyes, baráti eszmecsere részét vett bírójózsef külkereskedelmi miniszter. ott volt francisco ramos alvarez, a kubai köztársaság budapesti ideiglenes ügyvivője./mti/

-. -

bb 52. a kubai posta- és távközlési miniszter látogatása bírójózsef külkereskedelmi miniszternél

vg-lm la

1964. október 5.

jesus montane oropesa, a kubai köztársaság posta- és távközlési minisztere, valamint kísérete hétfőn látogatást tett bírójózsef külkereskedelmi miniszternél is. a látogatáson részt vett francisco ramos alvarez, a kubai köztársaság ideiglenes ügyvivője./mti/

-. -

bb 53. hazaérkezett a kínai népköztársaságból a magyar küldöttség

tr-lm sr

1964. október 5.

a magyar küldöttség, amely kínai meghívásra komócsin zoltánnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a népszahadság főszerkesztőjének vezetésével résztvett a kínai népköztársaság kikiáltása 15. évfordulójával kapcsolatos ünnepségeken, hétfőn hazaérkezett.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke, kiss károly, a népköztársaság elnöki tanácsának titkára, gyenes andrás, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője és bojti jános külügyminiszterhelyettes fogadta.

jelen volt a fogadtatásnál han ke-hua, a kínai népköztársaság budapesti nagykövete is./mti/

18.10. P
17.50/a

- 29 -

NE

bb 54. elbucszatták gábor józsefet, a munkásmozgalom régi harcosát

t hi/sze-lm sr

1964. október 5.

hétfőn a farkasréti temetőben nagy részvét mellett elbucszatták gábor józsefet, a párt és a munkásmozgalom régi harcosát. a hamvasztás előtti gyászszertartáson az elhunyt hozzátartozóin kívül résztvett kossa istván nyugalmazott miniszter, szerényi sándor, a pártfőiskola igazgatója, az mszmp központi bizottságának tagjai, továbbá az egykori harcosok, a volt munkatársak közül igen sokan. a ravatalnál a budapesti pártbizottság nevében lászló aladár vett búcsút gábor józseftől, aki egész életét a magyar és a nemzetközi forradalmi munkásmozgalom ügyének szentelte. a magyar partizán szövetség tagjainak részvétét gábor istván, a szövetség főtitkára tolmácsolta. a gyászszertartás az internacionálé hangjaival ért véget./mti/

--

bb 55. szovjet professzorok érkeztek hazánkba

k vt/tm-lm sr

1964. október 5.

a magyar-szovjet kulturális egyezmény 1964 évi munkaterve alapján hétfőn budapestre érkezett g. ny. petrov professzor, a szovjetunió tudományos akadémiájának levelező tagja, továbbá v.v. rzevszkij és p.n. mathanov professzor, mindketten a műszaki tudományok doktorai. a szovjet vendégek a budapesti műszaki egyetemen, illetve a miskolci nehézipari műszaki egyetemen tartanak előadásokat./mti/

--

bb 56. dobi istván megkezdte szabadságát

k hi/lk-lm sr

1964. október 5.

dobi istván a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke hétfőn megkezdte évi rendes szabadságát./mti/

--

18.10/a

- 30 -

W

bb 57. péter jános fogadta argentina első nagykövetét

tné-lm sr

1964. október 5.

péter jános külügyminiszter hétfőn bemutatkozó látogatáson fogadta dr. francisco ricardo bellot, az argentin köztársaság első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben adja át megbízólevelét./mti/

--

bb 58- megkezdődött a magyar-lengyel gazdasági együttműködési bizottság 5. ülészsaka

i sl/sk-lm vg

1964. október 5.

hétfőn délután a parlament épületében megkezdődött a magyar-lengyel gazdasági együttműködési bizottság 5. ülészsaka. az ülésen a két kormánybizottság élén részt vesz apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnök-helyettese és stefan jedrychowski, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja, az állami tervhivatal elnöke, továbbá a két kormánybizottság tagjai. ott volt ajtai miklós, az országos tervhivatal elnöke is./mti/

--

bb 59. uj kliséüzem lajosmizsén

vid /lk-lm ki

1964. október 5.

a bács-kiskun megyei nyomdaipari vállalat lajosmizsei telepe uj üzemmésszel bővült. ebben a klisékészítésen kívül tudományos jegyzetek sokszorosítására is berendezkedtek. a kliséüzem korszerűen felszerelt laboratóriumában az első ólom-matricákat, petőfi népe című lap részére készítették. a másik munkateremben - ahol svéd és csehszlovák gyártmányu gépeket helyeztek üzembe - rövidesen megkezdődik a termelés./mti/

--

18.10/a

- 31 -

W

bb 60. magyar egyetemi tanárok, oktatók utaztak romániába

k vt/tm szb sr

1964. október 5.

a magyar-román kulturális egyezmény ez évi munkaterve alapján kéthetes tanulmányutra hétfőn bukarestbe utazott dr. rapcsák andrás, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem professzora, dr. szőkefalvi nagy zoltán, az egri pedagógiai főiskola tanára, juhász lajos, a főiskola adjunktusa, dr. haas istván sebészprofesszor, wiener gábor, a budapest műszaki egyetem adjunktusa és turczi gyula, az eötvös loránd tudományegyetem adjunktusa. /mti/

bb 61. madách-émlékkiállítás a széchenyi könyvtárban

t áe/sze szb fm

1964. október 5.

az országos széchenyi könyvtárban hétfőn madách-émlékkiállítás nyílt. az író halálának 100. évfordulója alkalmából bemutatják a könyvtár gyűjteményében őrzött emlékeket. a tárlókban - másolatban - látható a tragédia kézírata, az író személyes iratai, levelezése, iskolai bizonyítványai, gyermekkori rajzai, műveinek magyar és külföldi kiadásai, a színháztörténeti gyűjteményből a tragédia-előadások jelmez- és díszlettervei, hevesi sándor rendezőpéldánya, a madách-kritikák és irodalmi viták anyaga. /mti/

bb 62. egyetemi oktatók utaztak az nszk-ba

sze fe szb sr

1964. október 5.

dr. kárteszi ferenc, az eötvös loránd tudományegyetem ábraroló geometria tanszékének professzora és reiman istván adjunktus, az oberwolfachi matematikai kutató intézet meghívására a német szövetségi köztársaságba utazott. /mti/

bb 63. a német szocialista egységpárt központi bizottságának köszönő távirata dobi istvánhoz és kádár jánoshoz

tné szb sr

1964. október 5.

a német szocialista egységpárt központi bizottsága, a német demokratikus köztársaság államtanácsa és minisztertanácsa táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének és kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének otto grotewohl elhunytával kapcsolatban kifejezett részvétükért. /mti/

18.20/a

Al

- 32 -

bb 64. a jemeni arab köztársaság elnökének köszönő távirata dobi istvánhoz

tr szb sr

1964. október 5.

abdullah al-szalat, a jemeni arab köztársaság elnöke táviratban fejezte ki köszönetét dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének a jemeni nemzeti ünnep alkalmából küldött jókívánságaiért. /mti/

bb 65. svájci muzeumigazgató budapesten

tr szb sr

1964. október 5.

a kulturális kapcsolatok intézetének és a magyar unesco bizottságnak a meghívására egyhetes látogatásra hétfőn délután budapestre érkezett jean gabus professzor, a svájci neuchatel-i néprajzi muzeum igazgatója. a neves muzeológus két előadást tart budapesten. /mti/

bb 66. „csilicsala bácsi”, a bábszínház évadnyitó darabjában

sze szb sr

1964. október 5.

megkezdődtek a próbák az állami bábszínházban az évad első darabjából, török sándor és tóth eszter: irány az ezeregyéjszaka! című modern mesejátékából. a darab főhőse csilicsala bácsi, a gyerekek barátja és „varázslója”. az új darab rendezője kovács gyula, tervezője koós iván, zenéjét szerezte lendvai kamilla. az új bábdarabot a színház legfiatalabb művészei játsszák. /mti/

bb 67. rostocki egyetemi énekkar debrecenben

vid tné szb fm

1964. október 5.

a debreceni kossuth lajos tudományegyetem és a rostocki egyetem együttműködési megállapodása alapján hétfőn debrecenbe érkezett a rostockiak hatvan-tagú vegyeskórusa. a vendégek négy hangversenyt tartanak debrecenben, nyíregyházán és hajduszoboszlón. vendégszereplésüket tavasszal viszonzza a kossuth lajos tudományegyetem kórusa. /mti/

18.35/a
19.15 P

- 33 -

me

bb. 68. vasuti szerencsétlenség balatonfőkajár állomáson

vid/tr/a/la

1964. október. 5.

a veszprémkülső-dombóvár között közlekedő motorvonat hétfőn délután beleszaladt a balatonfőkajári állomáson egy tehervonatba. a motorvonat vezetője és még tizen az utasok közül megsérültek. a baleset kivizsgálására bizottság érkezett a helyszínre./mti/

bb. 69. osztrák pen-delegáció érkezett budapestre

1/tf/tr/a/sr

1964. október 5.

a magyar pen klub meghívására hétfőn osztrák pen-delegáció érkezett budapestre. az iróküldöttséget franz theodor csokor, az osztrák pen klub elnöke vezeti, carry hauser, a klub főtájkára és herbert eisenreich. a vendégek két hetet töltenek hazánkban, többek között október közepén résztvesznek a nemzetközi pen budapesti konferenciáján./mti/

tagjai:

bb. 73. színészi nivó-dij szabolcsban

vid/tné/a/la

1964. október 5.

a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága tizezer forintos nivódíjat alapított a megyében legtöbbet vendégszereplő állami déryné és a debreceni csokonai színház legjobb színészi alakítását nyújtó tagjai számára.

a nivódíjat első alkalommal hétfőn este adták át ünnepélyesen a nyiregyházi móríczy zsigmond színházban. szakértőkből alakult bizottság döntése alapján patassy tibor, az állami déryné színház művésze és sarlai imre, a csokonai színház tagja három-három ezer forint, míg váradi valéria, az állami déryné színház tehetséges fiatal művésze és szabó idikó, a csokonai színház művésze két-kétezer forint pénzjutalmat és oklevelet kapott.

a jutalmakat gulyás emilné dr. a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese adta át. az uttorók virágokkal köszöntötték a kiváló művészeket./mti/

18.30/Lm

19.40/S

MSE

-34-

bb. 72. irodalmi, művészeti, tudományos előadások, filmvetítések a lengyel kultúrában

t/ae/tné/a/fm

1964. október 5.

hétfőn sajtótájékoztatót rendeztek a lengyel kultúra helyiségében. a lengyelország életét- gazdasági és kulturális építőmunkáját - ismertető budapesti információs központ tevékenységéről, terveiről jan j. bystrzycki igazgató tájékoztatta az újságírókat.

a lengyel kultúra a jövőben bővíteni kívánja a baráti országról szóló információk közzétételét. változatos, gazdag program szolgálja ezt a célt a kibővült, új helyiségben. a program összeállításánál figyelembe vették a különféle foglalkozású érdeklődési körű emberek igényét. a kulturális, tudományos, politikai előadásokat, szakmai találkozókat az idén a lengyel népköztársaság felszabadulása 20. évfordulójáról való emlékezés jegyében rendezik meg.

csupán októberben 18 összejevetelt, előadást, nyilvános filmbemutatót rendeznek a központ helyiségében. hétfőn a lengyel írók szövetsége jubileumi kongresszusán részt vett magyar küldöttek: diószegi andrás és garai gábor tájékoztatták az érdeklődőket a lengyel irodalom problémáiról. varsó életének nagy eseménye a modern zene 8. nemzetközi fesztiválja, amelyről kadosa pál kossuth-dijas zeneszerző ad tájékoztatást. ehhez kapcsolódnak később a lengyelországi chopin-kultuszról és a chopin nemzetközi zongoraversenyekről szóló, részben filmbemutatóval kísért beszámolók, többek között ungár imre közreműködésével, aki 1937-ben nyerte el a 3. chopin zongoraverseny nagydíját.

a lengyelországban járt sokezer turista értékes díjakat nyerhet a lengyel tájakat ismertető, 12-én sorra kerülő szellemi vetélkedőn. több riportbeszámoló is elhangzik lengyel, illetve magyar újságírók közreműködésével. október 19-én tudományos könyvkiállítást rendeznek, s ebből az alkalomból baráti találkozóra hívják meg a magyar tudományos élet képviselőit, könyvtárosokat, könyvkiadókat.

az új lengyel jazz-és dalkultúra hanglemezbemutatója szórakoztató élményt ígér a könnyűműfaj kedvelőinek. a képzőművészet iránt érdeklődők a világhírű lengyel építészettel ismerkedhetnek meg a 26-án sorra kerülő szakmai előadáson. a nyilvános filmbemutatókon - 23-án és 30-án - olyan alkotásokat láthat a közönség, amelyek magyarszágon nem kerülnek a mozik műsorára.

több előadást hallhatnak az érdeklődők lengyelország történelméről és az időszerű politikai problémákról is, minden esetben film-dokumentumok illusztrálásával.

vidéken és más intézményeknél is számos rendezvényel szolgálnak a két nép hagyományos, baráti kapcsolatait. sümegen szombaton és vasárnap lengyel napokat rendeznek. itt többek között nagy sikerrel mutatták be bozena hubicka lengyel művésznő grafikai kiállítását, a műsoros esten pedig a lengyel irodalom és zene sok híres alkotását. hasonló eseményekre kerül sor októberben szolnokon, veszprémben és nyiregyházán is./mti/

19.05/a

- 35 -

MSE

bb. 70. öt halálos közlekedési baleset

sk/e sr la

1964. október 5.

a 16. kerületben, a szabadság ut és a pirosrózsa utca kereszteződésénél vida józsef, 44 éves konyhavezető, kiskunfőlegyházi lakos, személygépkocsijával összeütközött egy motorkerékpárossal, mécsáros tibor, 37 éves műszaki ellenőr, a motorkerékpár vezetője, kórházba szállítás után meghalt, a rendőrség vida józsefet őrizetbe vette és vezetői igazolványát bevonta.

a békásmegyeri felső hév-megállóban mézes mária 16 éves budapesti lakos táskája kiesett a mozgásban lévő vonatból, mécsáros mária a táská után ugrott, és súlyosan megsérült, a jászberényi ut és a kozma utca torkolatánál cseller jános, 19 éves szerelő motorkerékpárjával összeütközött egy személygépkocsival, a motorkerékpár-vezetőt súlyos sérüléssel kórházba szállították, a körösi csoma ut és a harmat utca kereszteződésénél müller józsef, 56 éves asztalost elütötte egy motorkerékpáros, súlyosan megsérült.

a nagytétényi ut és a tóth józsef utca torkolatánál szabó józsefné, 63 éves háztartásbeli elütötte egy motorkerékpáros, súlyosan megsérült, a petőfi hid boráros-téri villamosmegállónál kurucz sándor, 24 éves gépkocsivezető tehergépkocsijával elütötte dr. gregus sándorné, 41 éves tanárt, dr. gregusné súlyosan megsérült, a róbert károly körut és a csata utca kereszteződésénél marinkacs sándor, 42 éves alkalmi munkást elütötte egy tehergépkocsi, a figyelmetlen embert súlyos sérüléssel szállították a koltói anna baleseti kórházba.

a 19. kerületben az ady endre ut és a hunyadi utca kereszteződésénél berta mártonné, 63 éves tisztviselőnőt elütötte pentalits andrás 39 éves gépkocsivezető személygépkocsijával, a baleset után felborult a gépkocsi, berta mártonné súlyosan megsérült, a koltói kórházba szállították, a személygépkocsi utasa., lakó gézáné budapesti lakos könnyebben megsérült.

a körösi csoma ut és a harmat utca kereszteződésénél kirchner mária, 22 éves segédmunkás, vecsési lakos kiesett a 36-os jelzésű villamosból, súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett, a balesetet az okozta, hogy a kalauz nem rögzítette a villamos baloldali ajtaját, amely menet közben kinyílt és az utas kiesett.

kakasd község határában boros józsef 10 éves bonyhádi tanulót egy személygépkocsi elütötte, a szerencsétlen kisfiú olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás után meghalt.

/folyt. köv./
19. 10/a

- 36 -

W

bb. 70. /öt halálos... folyt./e

nagykátán mécsáros istván 77 éves éjjeliőr, jászberényi lakos segédmotorjával irányjelzés nélkül egy tehergépkocsi elé kanyarodott, amely elütötte, az idős ember olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás után meghalt.

szolnok határában józsa jános 54 éves szolnoki lakos a lovaskocsiból leesett, s olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

vonyarcvashegy község határában a szőlőnegyven krizsón páál vonyarcvashegyi lakos a tsz lovaskocsijáról leesett, s olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. /mti/

---

bb 75. magyar-német barátsági est pálmonostorán

vid tné-lm fm

1964. október 5.

hétfőn magyar-német barátsági estet rendezett pálmonostora község népfrontbizottsága, judik menyhért, a kiskunfőlegyházi járási tanács művelődési osztályának munkatársa a német demokratikus köztársaságban tett utjáról tartott ölménybeszámolót a falu lakóinak, s megemlékezett a baráti állami megalkutásának közelgő 15. évfordulójáról. /mti/

..-

19.20/a

- 37 -

W

bb 71. megnyílt a „husz éves a csehszlovák néphadsereg,, című kiállítás

t vt/sze szb sr

1964. október 5.

a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetsége és a magyar néphadsereg központi klubja rendezésében „husz éves a csehszlovák néphadsereg,, címmel hétfőn délután kiállítás nyílt a néphadsereg központi klubjának váci utcai helyiségében. a megnyitón jelen volt a magyar néphadsereg több tábornoka, résztvettek a honvédelmi minisztérium és a társ-fegyveres testületek képviselői.

frantisek pisek nagykövet vezetésével megjelentek a budapesti csehszlovák nagykövetség munkatársai, ott voltak a budapesten akkreditált katonai attasék közül többen, valamint a szovjet hadsereg ideiglenesen hazánkban állomásozó csapatainak képviselői.

a kiállítás megnyitását Lóránt Imre vezérőrnagy és Rudolf Chlubna alezredes, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének katonai attaséja mondott beszédet. méltatták a husz évvel ezelőtti emlékezetes duklai csata jelentőségét, amely kiemelkedő eseménye volt a csehszlovákia felszabadításáért vívott hősi harcoknak. ebben a csatában résztvettek a szovjetunióban alakult csehszlovák hadtest tagjai is.

a megnyitón levetítették a csehszlovák néphadsereg életéről készült dokumentumfilmet. /mti/

|| első

bb 74. megkezdődött a hangversenyévad kecskeméten

vid tné szb fm

1964. október 5.

kecskeméten, a katona József színházban hétfőn ünnepélyesen megnyitották az új hangversenyévadot. az alföldi város zenekedvelő közönsége Bach-, Mozart- és Beethoven-műveket hallhatott a budapesti Művészeti Szimfonikusok zenekarának tolmácsolásában.

az új hangversenyévadban kecskeméten nyolc nagyzenekari és három kamarazenei hangversenyt rendez az országos filmharmónia. /mti/

19.30/a

- 38 -

bb 76. a nyereségetétkönyvek 3. negyedévi sorsolása

i kf/gg-lm la

1964. október 5.

az országos takarékpénztár hétfőn délután Vecsésen, a József Attila művelődési otthonban tartotta a nyereségetétkönyvek harmadik negyedévi sorsolását.

a húzásokon az 1964. szeptember 29-ig váltott és a sorsolás napján forgalomban levő nyereségetétkönyvek vettek részt. mindazok a betétkönyvek, amelyek sorszáma utolsó három számjegye - számvégződése - megegyezik az alábbi számokkal, a harmadik negyedévi átlagbetétjüknek a számok mellett feltüntetett százalékat nyerték.

számvégződés: nyeresemény százalék: számvégződés: nyeresemény százalék

024	25	769	200
028	25	801	100
104	50	870	25
153	25	910	25
155	25	938	25
163	25	953	25
221	25	988	50
306	25		
318	25		
330	25		
334	25		
366	25		
455	25		
498	25		
503	25		
507	25		
511	25		
758	25		

a nyeresemény összegét a betétkönyvet kiállító fiók, vagy postahivatal október 19-től fizeti ki./mti/

19.40/a

- 39 -

WV

bb 77. száznegyven cigánycsaládból hatvannak van rádiója,
televíziója és lemezjátszója salgótarjánban

vid tné-lm fm

1964. október 5.

hétfői ülésén többek között a város cigánylakosságának helyzetéről tárgyalt a salgótarjáni tanács végrehajtó bizottsága. az ülést megelőzően több szakbizottság vizsgálta meg a város cigánylakosságának életviszonyait, s a tapasztalatok alapján jelentést terjesztettek a végrehajtó bizottság elé. a jelentés szerint 140 cigánycsalád él a város területén, s a több mint 600 főnyi cigánylakosság nagy része ma is túlszűfolt barakokban, vályogviskóban lakik.

salgótarján város tanácsa két év óta - a város átépítésének feladataival párhuzamosan - foglalkozik nagyobb gondot a cigánycsaládok problémáival. a múlt évben 15 egészségtelen vályogputrit hozatott rendbe, 22 cigánycsaládot pedig új lakáshoz segített hozzá a végrehajtó bizottság. még az idén további 16 cigánycsalád kap megfelelő lakást.

az ülésen úgy határoztak, hogy tovább kell javítani a cigányság életviszonyaival foglalkozó albizottságok tevékenységét, s meg kell oldani a cigánytelepülések köztisztasági problémáit. a végrehajtó bizottság az utóbbi két év egyik legnagyobb eredményének tartotta, hogy a cigánygyerekek csaknem mind iskolába járnak, s a közel 180 tanulóból mindössze 15 gyerek nem tudott megbirkózni a tanulmányi feladatokkal. a salgótarjáni 140 cigánycsalád közül hatvannak van rádiója, televíziója és lemezjátszója. /mti/

bb 78. időjárásjelentés

tr-lm la

1964. október 5.

a meteorológiai intézet jelenté 1964. október 5-én, hétfőn este:

kellemes őszi idő

várható időjárás kedd estig: dél-nyugaton kisebb felhő-átvonulások, máshol kevés felhő, valószínűleg eső nélkül. mérsékelt szél, várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 15-18 fok között. /mti/

19.45/a

- 40 -

ME

bb 79, alexander brailowsky fellépése az erkel színházban

t ol/gg szb fm

1964. október 5.

hétfőn az erkel színházban koncertet adott a magyar állami hangversenyzenekar. az együttest borbély gyula vezényelte. a budapesti zenei hetek alkalmából ezen a hangversenyen mutatkozott be a magyar közönségnek alexander brailowsky, az ukrán származású kiváló francia zongoraművész. brailowsky chopin e-moll zongoraversenyét és liszt: haláltánc című művét tolmácsolta. az est műsorán szerepelt még maros: ricercare és r. strauss: don juan című műve is. /mti/

--

bb. 80. a kubai ügyvivő fogadása

tr/e la

1964. október 5.

francisco ramos alvarez, a kubai nagykövetség ideiglenes ügyvivője hétfőn este fogadást adott a városligeti gundel étteremben jesus montane oropesa kubai postaügyi és távközlési miniszter és az ugyancsak budapesten tartózkodó dr. ada kouri de roa, raul roa kubai külügyminiszter felesége tiszteletére. a fogadáson megjelent bíró józsef külkereskedelmi miniszter, szarka károly külügyminiszterhelyettes, valamint a kubai nagykövetség diplomata tagjai. /mti/

--

bb. 81. ünnepi filmbemutató a puskin moziban

t s/tr/szb la

1964. október 5.

a hazafias népfrent országos tanácsának elnöksége és a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke a német demokratikus köztársaság fennállásának 15. évfordulója alkalmából hétfőn este ünnepi filmbemutatót rendezett a puskin moziban.

/folyt.köv./

21.20/- szb

- 41 -

pa

bb 81. /ünnepi...folyt./- szb

a bemutatón megjelent puja frigyes, az mszmp külügyi osztályának vezetője, bojti jános külügyminiszterhelyettes, lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes, rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke és szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára. résztvett az ünnepi bemutatón wilhelm melssner, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete, valamint a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője és munkatársa.

a megjelent vendégeket keleti márton filmrendező üdvözölte, majd bemutatták a német demokratikus köztársaság filmművészeinek „karbid és sóska„ című vígjátékát. a bemutatót a közönség nagy tapssal fogadta. /mti/

..-

bb. 82. hazaérkezett bulgáriából a magyar parlamenti küldöttség

t hi/e la

1964. október 5.

hétfőn este vass istvánnénak, az országgyűlés elnökének vezetésével hazaérkezett a bulgáriában járt magyar parlamenti küldöttség. a delegáció fogadására a keleti pályaudvaron megjelent kiss károly, az elnöki tanács titkára, harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára. jelen voltak az országgyűlés tisztikarának tagjai s a külügyminisztérium több vezető munkatársa. ott volt jancso georgiev budapesti bolgár nagykövet is. /mti/

..-

- v é g e -

22.45//e

- 42 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Béni utca 6-7. Telefon: 109 400, 369 400

A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. október 6.

bb 1. előtérben a szív- és érrendszeri betegségek, a rák és a reuma elleni küzdelem - felkai dénes nyilatkozata

i ms/lk-lm sr

1964. október 6.

a napokban érkezett haza prágából az egészségügyi világ-szervezet /who/ európai irodájának értekezletéről dr. felkai dénes, az egészségügyi minisztérium világszervezeti osztályának vezetője. mint a magyar távirati iroda munkatársának elmondta, a magyar küldöttség, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter vezetésével tevékenyen részt vesz az értekezlet munkájában.

az értekezleten dr. p. van de calseyde, az európai iroda igazgatója többek között beszámolt arról, hogy egyetlen év leforgása alatt a who költségén több mint ezer ösztöndíjas tett külföldi hosszabb tanulmányutat. az ösztöndíjasok egy része Európán kívüli területekről érkezett. ugyancsak tavaly 13 nagyobb nemzetközi konferenciát rendezett az iroda, elsősorban az európai országok egészségügyi problémáiról. magyarországról több mint hatvan szakember tett a who segítségével külföldi tanulmányutat, illetőleg vett részt ezeken a konferenciákon.

az értekezlet tudományos programja, az ugynevezett szakmai vita az idén a megbetegedések korai felismerésével, valamint az ugynevezett házi balesetek kérdésével foglalkozott. a korai diagnózis és az ezt követő gyógykezelés kérdése különösen a szív- és érrendszeri megbetegedések, a rák és a reuma betegségek gyűjtőnév alá sorolt mozgásszervi megbetegedések elleni küzdelem szempontjából jelentős az európai országokban. az értekezlet elhatározta, hogy szakértői bizottságot hoz létre a tömeges /szűrő/ vizsgálatok céljaira megbízható és már a legkorábbi stádiumban is alkalmazható vizsoltó módszerek kidolgozására.

/folyt.köv./

- 1 -